

Rådet för personer med funktionsnedsättning 3.9.2026

Antecknande för kännedom av utlåtandet från rådet för personer med funktionsnedsättning om principerna för beviljande av Västra Nylands välfärdsområdes organisationsunderstöd

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna utlåtandet om Västra Nylands välfärdsområdes förslag till principer för beviljande av organisationsunderstöd 2027 för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Lagen om välfärdsområden (611/2021, 12 a §) och lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, 7 §) förpliktar välfärdsområdet att samarbeta med allmännyttiga organisationer och stödja verksamhetsförutsättningarna för organisationer som är verksamma i området för att främja välfärd och hälsa.

Enligt § 60 i förvaltningsstadgan för Västra Nylands välfärdsområde ska framtids- och utvecklingsnämnden följa och utvärdera hur välfärdsområdets verksamhet samordnas med kommunernas och tredje sektorns verksamhet så att hälsa och välfärd främjas, godkänna principerna för beviljande av understöd samt svara för beviljandet av understöd inom ramen för anslagen.

Framtids- och utvecklingsnämnden vid Västra Nylands välfärdsområde förde den 3 mars 2026 § 10 en remissdebatt om utvecklingen av organisationsunderstöden. Nämnden fastställde riktlinjer och gav anvisningar för den fortsatta beredningen i fråga om de allmänna principerna för beviljande

av organisationsunderstöd, typerna av understöd (partnerskapsunderstöd, allmänt understöd och utvecklingsunderstöd) samt utvecklingen av poängsättningssystemet.

Tausta

Länsi Uudenmaan hyvinvointialueelle luotiin valtuustokaudella 2023–2025 vakiintuneet toimintatavat järjestöavustusten hakemiseen ja myöntämiseen. Järjestöavustusten avulla tuetaan järjestöjen yleishyödyllistä toimintaa, jolla edistetään alueen väestön hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja turvallisuutta. Avustustoiminta on tärkeä osa hyvinvointialueen järjestöyhteistyötä ja HYTE-työn kokonaisuutta ja yhteistyötä muun muassa alueen kuntien kanssa. Järjestöavustusten kehittämistarpeita on tunnistettu useista lähteistä, kuten hakumenettelyjen ja raportoinnin yhteydessä, järjestöiltä saadun palautteen perusteella sekä toimintaympäristön muutoksia tarkastelemalla.

Järjestöjen rahoitukseen kohdistuu kansallisesti merkittäviä muutoksia. Niitä vauhdittavat erityisesti STEA-avustusten leikkaukset vuoteen 2027 mennessä, jotka heijastuvat viiveellä alueelliseen järjestötoimintaan. Hyvinvointialue kehittää omaa avustustoimintaansa alueen järjestöjen toimintaedellytysten tukemiseksi. Järjestöille tärkeää on rahoituksen jatkuvuus, hakemisen selkeys sekä päätöksenteon avoimuus.

Järjestöavustusten kehittämistä käsitellään Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan toukokuun kokouksessa. Sen pohjalta jatko valmistellaan syksyllä 2026 päätettävät yleiset avustusten myöntämisperiaatteet, avustuslajit ja pisteytys. Järjestöavustusten kehittämistä koskevat muutokset on tarkoitus ottaa käyttöön vuosien 2027–2029 avustuksia myönnettäessä. Jo myönnettyihin avustuksiin ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutusta.

Ehdotettavat muutokset pääkohdittain

Yleiset myöntämisen periaatteet ehdotetaan säilyvän ennallaan. Ne turvaavat avustustoiminnan yhdenvertaisuuden, avoimuuden ja hyvän hallintotavan sekä varmistavat, että avustettava toiminta on yleishyödyllistä eikä vääristä kilpailua.

Yleisavustus muutetaan yleiseksi toimintatueksi, joka kohdennetaan erityisesti paikalliseen ja vapaaehtoisuuteen perustuvaan toimintaan. Tämän arvioidaan tukevan erityisesti pieniä ja paikallisia järjestöjä ja vahvistavan kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kumppanuusavustus voidaan myöntää harkinnanvaraisesti kahdeksi vuodeksi kerrallaan, mikä lisää toiminnan ennakoitavuutta ja tukee pitkäjänteistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Uusien avustusten myöntäminen mahdollistetaan myöntämisen prosessia kehittämällä.

Kehittämisavustukset kohdennetaan uusien toimintamallien kehittämiseen ja hyväksi todettujen käytäntöjen laajentamista.

Avustushakemusten arviointia tukevaa pisteytysmallia on ehdotuksessa selkeytetty. Arvioinnissa huomioidaan muun muassa yhteistyö, kytkentä hyvinvointialueen strategiaan tavoitteisiin, toiminnan saavutettavuus, vaikuttavuus ja kohderyhmän tavoitavuus.

Ehdotettujen muutosten arvioidaan vahvistavan alueen järjestöjen toimintaedellytyksiä, parantavan avustustoiminnan ennakoitavuutta sekä tukevan alueellisesti vaikuttavaa ja yhdenvertaista järjestötoimintaa.

Vammaisneuvostolta pyydettiin antamaan lausuntonsa ehdotetuista muutoksista xx.xx.2026 mennessä.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 42 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueissa säädetyt vaikuttamistoimielimet ja huolehtia näiden toimintaedellytyksistä.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- utlåtanden och initiativ inlämnade vid sammanträden 2026

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria